

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1

לפני כב' השופטת אביגיל כהן, סגנית נשיא

העותר

אלמוג רובינשטיין
ע"י ב"כ עו"ד דנה יפה ועו"ד ורדית דמרי מדר
מהקליניקה לזכויות אדם בין לאומיות. המרכז לחינוך משפטי
קליני, האוניברסיטה העברית

נגד

המשיבים

1. רן קוניק
ע"י ב"כ עו"ד דן חי, עו"ד יארא חידר, עו"ד שי דרעי, עו"ד ירדן
מיכאלי ממשרד דן חי ושות'

2. עיריית גבעתיים
ע"י עו"ד דן שוץ ועו"ד עופר רזניק ממשרד גדעון פישר ושות'

היועצת המשפטית לממשלה
ע"י עו"ד יוסי צדוק ועו"ד דוד מרגליות מפרקליטות מחוז תל
אביב (אזרחי)

ובעניין המתייצבים בהליך:

מרכז השלטון המקומי
ע"י עו"ד נועה בן אריה ממשרד אליאס בן-אריה

2

פסק דין

3

4

5

1. לפני עתירה מנהלית שעניינה חסימת העותר, תושב גבעתיים, מחשבון הטוויטר של קוניק שהוא ראש העיר גבעתיים (להלן גם: "קוניק" או "ראש העיר").

6

7

8

במרכזה של העתירה עומדת השאלה: האם על חשבון טוויטר של ראש העיר, שאינו ממומן או מתופעל על ידי מי מעובדי העירייה, חלים כללי המשפט המנהלי או הפרטי.

9

10

11

12

13

14

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 20-10-61176 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 העותר בעתירתו מבקש לחייב את קוניק להסיר את חסימתו מדף החשבון שלו ברשת
2 הטוויטר.

3 כמו כן התבקש בית המשפט להעניק לעותר סעד הצהרתי ולקבוע כי על המשיבים להימנע
4 ממחיקת פרסומים המכילים דברי ביקורת כגון הפרסום שהוביל לחסימתו של העותר.
5 בית משפט התבקש לפרסם כללי שימוש סבירים בחשבונות ברשתות החברתיות,
6 המספקים הגנה ראויה לזכויות היסוד הרלוונטיות, וכן לחייב המשיבים בהוצאות העותר.

7
8 כיוון שאין פסיקה מחייבת בסוגיה, אין מענה בחקיקה ואף הגורמים המאסדרים טרם נתנו
9 הנחיות ברורות בעניין, אזי במסגרת העתירה התקבלה עמדת היועץ המשפטי לממשלה וגם
10 עמדת מרכז השלטון המקומי.

2. רקע נדרש:

11
12
13 (א) ביום 8/5/2020 פרסם העותר בחשבון הטוויטר שלו ציוץ שזה לשונו:
14 "הולך רגל נהרג כשרכב עלה על המדרכה בגבעתיים, רחוב המעיין פינת ויצמן.
15 עדיין לא ברור מהי הסיבה שנהג רכב נוסע על המדרכה אבל זה לא מחזה נדיר
16 שרן קוניק ומשטרת ישראל מעודדים באופן יומיומי."

17
18 לציוץ צורפו צילומי מסך של תכתובות העותר עם נציגת המשיבה 2 (להלן:
19 "העירייה") ותויג בו קוניק, ראש העיר.

20
21 (ב) לציוץ הגיב קוניק בשני ציוצים משלו, שלשונם: "הגיע הזמן רק לדבר אחד:
22 לחסום איש עלוב שכמותך"; ו- "ראוי שתמחק את הציוץ שלך איש בזוי שכמוך"
23
24 לאחר מכן העותר נחסם מחשבון הטוויטר של קוניק; חשבון ששם המשתמש שלו
25 הוא @Kunikean (להלן: "החשבון").

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 (ג) ביום 7/6/20, שלחה באת כוח העותר מכתב פנייה לקוניק, בבקשה לבטל את
2 חסימת העותר בחשבון הטוויטר שלו.

3 עורכת דין מהלשכה המשפטית של העירייה ענתה במכתב מיום 16.6.20, כי מדובר
4 בעמוד פרטי של ראש העיר, שאינו ממומן ע"י העירייה, וכי זו זכותו לחסום
5 חשבונות אשר מפרסמים פרסומים מסיתים ומבזים כלפיו.

6
7 (ד) ביום 5/7/20 נשלחה תגובת העותר לתשובת העירייה, בה נתבקש בשנית להסיר
8 את חסימת העותר. במכתב נטען כי העמוד מהווה עמוד ציבורי של קוניק לאור כך
9 שרוב התוכן בו ציבורי, ועל כן יש להחיל עליו את כללי המשפט המנהלי וכי פרסום
10 העותר בגינו נחסם, אינו עולה כדי הסתה אלא מדובר בביקורת ציבורית חשובה.

11
12 (ה) ביום 16/9/20 נשלחה תגובה מטעם העירייה. במכתב שבה העירייה על סירובה
13 לקבל את הבקשה לביטול החסימה וטענה כי הפרסום הנדון מפר את כללי
14 השימוש ברשת הטוויטר.

15
16 לאחר הדברים האלה הוגשה העתירה.

17
18 **3. תמצית טענות העותר –**

19 (א) העותר פרסם ביקורת אודות התנהלות המשיבים בנוגע לשמירה על הולכי רגל
20 ורוכבי אופניים בעיר ברשת הטוויטר וביקש את תגובתו הפומבית של ראש העיר.
21 ראש העיר לא התייחס לסוגיה ואף חסם את העותר על מנת להשתיק את דברי
22 הביקורת שלו.

23
24 מניעה מאדם לקחת חלק בשיח זה ע"י חסימתו על ידי נבחר ציבור בשל השקפתו,
25 כמוה כסתימת פיות בכיכר העיר ואף פוגעת בזכותו לשוויון. למשתמשים שנחסמו
26 מעמודים של נבחרי ציבור אין חלופה אפקטיבית לניהול שיח ציבורי, מידי, ובלתי
27 אמצעי.

28
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

- 1 חשבונו של ראש העיר הנו חשבון בעל מאפיינים ציבוריים ועל כן חלים עליו כללי המשפט (ב)
2 החוקתי והמנהלי – תוכן העמוד מורכב רובו מפרסומים בעלי עניין ציבורי והתפרסמו בו
3 עניינים בעלי חשיבות ציבורית שלא פורסמו בחשבון הטוויטר הרשמי של העירייה. הדף
4 ציבורי ומצוין בו בצורה מפורשת כי קוניק הוא ראש עיריית גבעתיים.
5
6 חשבון הטוויטר שבמחלוקת הוא החשבון העיקרי בו מתנהל שיח ציבורי סביב התנהלות
7 המשיבים. הוא מונה למעלה מפי עשרה עוקבים מהחשבון הרשמי של העירייה – 3,500 אל
8 מול 311. (בהשלמת הטעון שהוגשה בפברואר 2022 נכתב כי לחשבון שבמחלוקת יש מעל
9 6,000 עוקבים – א.כ.).
10
11 דו"ח מבקר המדינה שצוטט בעתירה מתייחס לחשבון של נבחר ציבור ברשת שהוא כביכול
12 פרטי באופן זה: "בבסיס ההחלטה אם מדובר בחשבון ציבורי או פרטי עומדים גם
13 שיקולים של שקיפות ושמירה על אותנטיות השיח בחשבונות הציבוריים, מתוך הבנה
14 שהדבר עשוי להשפיע על דעת הקהילה ועל תהליכי בחירה דמוקרטיים, בעיקר בתקופת
15 בחירות.
16 אין צורך שכל הסממנים יתקיימו ויש להסתכל בעיקר על תכלית החשבון ותכניו לשם
17 הקביעה אם מדובר בחשבון ציבורי או פרטי."
18
19 (הדו"ח הוא מיום 14.7.20 "שימוש הרשויות המקומיות ונבחריהן ברשתות החברתיות"
20 ויכונה להלן: "דו"ח מבקר המדינה").
21
22 פגיעה בזכויות יסוד - מחיקת תגובות אדם מחשבון ציבורי של נבחר ברשתות (ג)
23 החברתיות בשל תוכנו, וחסימתו בשל דעותיו פוגעות בזכות לחופש הביטוי ובזכות לחופש
24 המידע שהינן זכויות יסוד. מדובר בפגיעה שאינה חוקתית בזכויות היסוד של העותר בחוסר
25 סבירות ופגם היורד לשורש ההליך במעשה המנהלי.
26
27 עקרון תקינות המנהל - התנהלות המשיבים באשר לחסימת העותר לא נעשתה בהתאם (ד)
28 לכללי המשפט המנהלי: לא הועבר לעותר נימוק מדוע נחסם מחשבונו של ראש העיר, מתי
29 נחסם, ומה השיקולים שהביאו להחלטה. העותר לא הופנה לאף סעיף בתקנון אשר ממנו
30 היה ניתן ללמוד על סיבת חסימתו.
31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 הפרסום שפרסם העותר מהווה ביקורת לגיטימית בנושא בעל עניין ציבורי ואינו
2 עולה כדי השמצה או הסתה.

3
4 גם אם היה ניתן לקבל את העמדה לפיה פרסום העותר עולה כדי הסתה או
5 השמצה, לא ניתן לפגוע בחופש הביטוי של העותר, מבלי להוכיח כי קיימת ודאות
6 סבירה לפגיעה במושא הפרסום. במקרה דנן אין שום קריאה לפעולה אקטיבית
7 כנגד המשיבים או המשטרה.

8
9 בנוסף, ניתן היה למצוא אמצעים מידתיים טרם חסימה. כמו למשל: משלוח
10 התראה טרם חסימה.

11
12 בנוגע לטענה כי פרסומי העותר מהווים עבירה על כללי השימוש של הרשת (ו)
13 החברתית טוויטר נטען כי מדובר בתאגיד בינלאומי אשר אינו מעורב בסכסוך בין
14 הצדדים. מכיוון שמדובר בתאגיד פרטי הוא אינו מחויב לכללי המשפט המנהלי,
15 בניגוד למשיבים, ואין ביכולת המשיבים להיתלות בכללי מדיניות התאגיד
16 ולהוציא אותם לפועל בשמו.

17
18 4. תמצית טענות המשיבים -
19 תשובת המשיבים לעתירה הוגשה במאוחד, אם כי ייצוג המשיבים הוא נפרד.

20
21 טענות מקדמיות (א)

22
23 חוסר סמכות עניינית – הכלל הקובע לעניין ההליך המנהלי הוא אינו מבחן הסעד
24 או העילה אלא מבחן העניין, ועל הפעולה שתוקפים בעתירה להיות החלטה
25 מנהלית. הפעולה נשוא העתירה, חסימת העותר מחשבון הטוויטר של קוניק אינה
26 החלטה מנהלית אלא החלטה של קוניק בכובעו הפרטי ולא כראש עיריית
27 גבעתיים. חשבון הטוויטר המדובר הוא חשבונו הפרטי של קוניק הממומן
28 ומתוחזק על ידו לבד, והוא בעל שיקול הדעת היחיד בעניינו. בחשבון הטוויטר של
29 קוניק יש פרסומים אישיים שלו שאינם קשורים לעירייה או לתפקיד בו קוניק
30 נושא.

31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 יש לדחות על הסף את העתירה כנגד העירייה – לעירייה אין קשר לחשבון הטוויטר של
2 ראש העיר והיא מתחזקת את חשבונותיה ברשתות החברתיות השונות בצורה עצמאית. לא
3 ניתן להטיל על העירייה כל אחריות בנוגע לפרסום של ראש העיר בעמוד הפרטי שלו.

4
5 מדובר בעניין מתחום המשפט האזרחי ולא המנהלי – החלטה כגון זו הנתקפת בעתירה היא
6 החלטה פרטית שנלקחה ע"י אדם פרטי ונשקלה על סמך שיקוליו גרידא, ואינה עולה בקנה
7 אחד עם הגדרת "החלטה מנהלית".

8
9 מדובר בעניין שמקומו אינו בבית המשפט – מדובר בסוגיה בעלת השלכות רוחב שראוי
10 שתבחן ע"י הגורמים המאסדרים ולא ע"י בית המשפט.

11
12 פרסום העותר הינו פרסום מסית - פרסום העותר מציג מציאות מסולפת לפיה לראש העיר (ב)
13 הייתה יד בגרימת תאונה או שהוא מעודד הרוגים או פצועים.

14
15 פרסום העותר משמיץ באופן אישי את ראש העיר ומטרתו לייצר שיח בוטה ומסית נגד ראש
16 העיר. לא בכדי העותר תיג בפרסום את חשבונו האישי של ראש העיר המנוהל על ידו בלבד
17 ולא את חשבונה של העירייה.

18
19 העותר רודף את ראש העיר בצורה אישית במשך תקופה ארוכה. לאחרונה אף פרסם ברשת
20 הטוויטר כי המשיב "מייצג את כל מה שרע" – התבטאות מסיתה ופוגענית. בנסיבות אלו
21 יש לדחות את העתירה אף מטעמים של ניקיון כפיים.

22
23 חשבון הטוויטר נשוא העתירה הינו חשבונו הפרטי של ראש העיר – מדובר בחשבון פרטי (ג)
24 שראש העיר מממן, מפעיל ומתחזק בעצמו. אין לו קשר לכובעו של קוניק כראש העירייה.
25 החשבון נושא את שמו ואת תמונתו, בניגוד לחשבון העירייה שנושא את השם "עיריית
26 גבעתיים" ונושא תמונה המסמלת את העיר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 בפסיקה אף נקבע המונח "פרטי-פוליטי" המשמש לתיאור עמודי מדיה פרטיים,
2 המשרתים צרכים פוליטיים. נקבע כי אין מניעה שראש רשות מקומית ינהל עמוד ברשת
3 חברתית, שנועד לקדם את מטרותיו הפוליטיות, במימונו ומטעמו.

4
5 באשר לדו"ח מבקר המדינה - הדו"ח הוא בגדר המלצה ואינו מחייב את הרשויות. אף (ד
6 בדו"ח עצמו צוין כי ראוי שנושא זה יוסדר ע"י משרד הפנים ומשרד המשפטים.

7
8 מדו"ח מבקר המדינה עולה, כי במקרים מסוימים ניתן לבצע הפרדה בין החשבונות של
9 ראשי רשויות. אחד - המופעל ע"י עובדי הרשות ומיועד לתכליות שלטוניות ולא ניתן
10 להעלות בו דברי תעמולה, ואחר - אשר לא מופעל ע"י הרשות ומותר להעלות בו כל תוכן.

11
12 לצד זאת מוצגת בדו"ח בעיה חמורה של טשטוש בין החשבון הפרטי לחשבון הציבורי.

13
14 נקבע כי אין צורך שיתקיימו כל הסממנים על מנת לקבוע אם מדובר בחשבון פרטי או
15 ציבורי.

16
17 לפי המשיבים, מבקר המדינה שולל מצב של חשבון המכיל מאפיינים פרטיים וציבוריים
18 יחד, וכפועל יוצא מכך שולל את זכותם של נבחר ציבור לנהל דף בו הם משתפים את
19 חבריהם אודות עשייתם אך גם מעלים תמונות אישיות.

20
21 מדובר בקביעה שיוצרת פתח לניצול כספי ציבור לצורך ניהול של דפים פרטיים של ראשי
22 רשויות בהם לא יכללו דברי תעמולה, אך לצד התוכן הציבורי יכללו גם תוכן פרטי שיתוחזק
23 בעזרת כספי ציבור.

24
25 עמוד של נבחר ציבורי הינו קניינו הרוחני הפרטי. הקריטריונים שקבע מבקר המדינה
26 בדו"ח עשויים להוביל לכך שכל חשבון מעורב של נבחר ציבור יחשב אוטומטית כחשבון
27 ציבורי באופן שיפגע בעקרון שוויוניות הבחירות ואמון הציבור. נבחר הציבור למעשה לא
28 יהיה ראשי לפעול כאדון לעצמו על קניינו הפרטי משום שיוחלו עליו נהלי המשפט המנהלי
29 באופן המאפשר למתחריו יתרון לא הוגן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 ככל שייעתר בית המשפט לעתירה יוטלו על חשבונו של קוניק מגבלות שעשויות לפגוע
2 בחופש הביטוי שלו.

3

4 אין מקום להכפיף את חשבונו הפרטי והקנייני של קוניק לנורמות המשפט המנהלי – (ה)
5 טענת העותר יוצרת הפרדה בין אנשי ציבור לנבחר ציבור. אנשי ציבור יכולים לנהל את
6 עמוד הטוויטר שלהם כאוות נפשם, ובכך זוכים ליתרון פוליטי על נבחר ציבור, שבניהול
7 עמוד הטוויטר שלהם כפופים לנורמות של המשפט המנהלי. במצב כזה ככל ותתקבל
8 העתירה תילקח מקוניק הדרך לשמור על קשר עם קהל תומכיו על מנת לשפר את מעמדו
9 הפוליטי בעת שהוא מכהן כנבחר ציבור.

10

11 חסימת העותר נעשתה כדין – גם אם תתקבל טענת העותר לפיה יש להחיל על חשבונו של (ו)
12 קוניק נורמות של המשפט המנהלי, אזי חסימת העותר נעשתה כדין באופן סביר ושקול.

13

14 מפרסום העותר מובן, כי לדעתו קוניק נוקט בסדר עדיפויות אשר מעודד הרוגים ופצועים.
15 אמירה לפיה נבחר ציבור מתיר לכאורה התנהגות המביאה לאבודות בנפש היא פגיעה בשמו
16 הטוב של קוניק ויש בה כדי להסית נגדו.

17

18 החלטת קוניק לחסום את העותר מהווה החלטה מבוססת וראויה של חסימת אדם
19 המתעמר בו. העובדה שאדם ציבורי מערב עצמו בחיים ציבוריים אין משמעה הפיכת שמו
20 הטוב להפקר. החלטת קוניק הייתה אמצעי הולם לתכלית הגנת שמו הטוב של קוניק
21 ומניעת הסתה נגדו ברשת.

22

23 לעותר קיימות חלופות אפקטיביות – חסימת העותר משמעה שהעותר וקוניק לא יוכלו
24 לראות זה את פרסומיו של זה או לתייג אחד את השני בפרסומיהם. חשבונו של העותר לא
25 נחסם והוא יכול להמשיך ולפרסם בו אף תוך אזכור שמו של קוניק. העובדה כי אין
26 באפשרות העותר לכפות על קוניק לקרוא את פרסומיו היא החלטה מנהלית מידתית
27 וסבירה.

28

29

30

31

32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

- 1 בנוסף, החסימה האמורה התבצעה ברשת החברתית טוויטר, בעוד שכיום בישראל
2 פייסבוק היא הרשת החברתית המובילה ביחס לשימושם של ראשי רשויות. העותר
3 אף פעיל ברשת החברתית פייסבוק של קוניק ושם לא נחסם. מטרתה של טוויטר
4 היא הזרמת עדכונים בזמן אמת בעוד מטרתה של פייסבוק הוא ניהול דיונים וקיום
5 שיח. בכך נעוץ השוני.
6
- 7 בהסכמת הצדדים התבקשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה בשאלה שבמחלוקת :
8 "האם על חשבון טוויטר של ראש עיר, שאינו ממומן או מתופעל על ידי מי מעובדי
9 העירייה. חשבון נפרד מדף הטוויטר של העירייה, חלים כללי המשפט המנהלי או
10 הפרטי".
11
- 12 היועץ המשפטי לממשלה הודיע על התייצבותו בהליך, הגיש את עמדתו ולאחר מכן השלימו
13 הצדדים טיעוניהם בכתב ביחס לעמדתו.
14
15
- 16 עמדת היועץ המשפטי לממשלה:
17 עמדת היועץ המשפטי לממשלה כללה סקירה של משפט משווה והתייחסות לדו"חות נציב
18 תלונות הציבור (להלן: "הנציב") בסוגיה.
19 צוין כי בדו"ח הנציב משנת 2016 מוצגת גישה לפיה, ככלל, על חשבונות של אנשי ציבור
20 ברשתות החברתיות חלים כללי המשפט הציבורי.
21
- 22 על מנת לקבוע, האם חשבון של ראש רשות ציבורית המופעל על ידו מהווה דף ציבורי או
23 לא, מנה הנציב מספר אמות מידה לצרכי סיווג. ביניהן: סוג הדף, מימון הדף, הפעלת הדף
24 ותכני הדף. בהמשך לכך קבע הנציב כי על גוף או אדם המפעיל דף פייסבוק ציבורי לפרסם
25 מדיניות ברורה בדבר תנאי השימוש בדף, וכי חסימת פרסומים תחשב פעולה בעלת תכלית
26 ראויה אם בפרסום יש פגיעה בזכותו של איש הציבור לשמו הטוב, אם הוא בגדר התבטאות
27 מסיתה או גזענות אסורה, אם הוא פרסום מציף או ניבול פה. מניעת ביקורת אינה תכלית
28 ראויה בהקשר זה.
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 בעמדת היועץ המשפטי לממשלה צוין כי על חשבון או דף של רשות ציבורית חלים כללי
2 המשפט הציבורי. גישה זו משתרעת גם על חשבונות של אנשי ציבור אשר מקבלים מימון
3 ציבורי לתפעול החשבון.

4 המקרה של נבחר ציבור המפעיל חשבון פרטי אך בעל אופי פומבי הפתוח לכל, יכול
5 להחשב בנסיבות מסוימות מעין יצור כלאיים.

6
7 לא ניתן להתעלם מן העובדה שבשנים האחרונות הפכו חשבונותיהם של נבכרי ציבור, הגם
8 שאינם רשמיים, לכלי העיקרי לקשר בינם לבין הציבור הרחב. הקשר האמור הוא בעל
9 מאפיינים חדשים למימוש עקרונות העומדים בבסיס כל משטר דמוקרטי. חסימה של אדם
10 מגישה לפרסומים ולשיח המתנהל אודותיהם משפיעה על יכולתו להיות חשוף לביטויים
11 פוליטיים ויכולה לפגוע בזכותו למעורבות פוליטית.

12
13 לעמדת היועמ"ש ניתן לראות בפעולות נבכרי ציבור בחשבונות כאלו, בהקשר של מחיקת
14 תגובות וחסימת גישה של מגיבים, כפעולות הכפופות גם לעקרונות המשפט הציבורי.
15 הקביעה ביחס לתחולת כללי המשפט הציבורי אינה מוכרעת רק על יסוד סיווג
16 הפלטפורמה (אם רשמית או אם לאו) אלא בהתאם למאפייני השימוש בה ונסיבותיו
17 הספציפיות.

18
19 לסיכום העמדה:

20 היועמ"ש סבור, כי בחינה של פעולת נבחר הציבור בחשבון ברשת חברתית, גם אם אינו
21 "נכס" של הרשות הציבורית או מתופעל באמצעות משאביה, תיעשה בין היתר בשים לב
22 למאפייני החשבון ותוכן הפרסומים בו. אין לומר כי כללי המשפט הציבורי יחולו בהכרח
23 בכללותם על חשבונות כאמור ומוצע בשלב זה לבחון בכל הקשר את התחולה בשים לב
24 למכלול הנסיבות שעל הפרק ולסיווג אופן השימוש ברשת החברתית.

25
26 השלמת הטיעונים בכתב ביחס לעמדת היועמ"ש .8

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

טיעוני ב"כ העותר:

1 ב"כ העותר בהשלמת הטיעון מציינות, כי עמדת היועמ"ש תומכת בעמדתו העקרונית של
2 העותר.

3 לפי עמדת היועמ"ש, פרופיל של נבחר ציבור המפעיל חשבון פרטי אך בעל אופי פומבי יכול
4 להיחשב כמעין יצור כלאיים פרטי – ציבורי.

5 הסיווג נעשה בהתאם למאפייני השימוש בפלטפורמה.

6 עמדה זו עולה בקנה אחד עם המבחנים שמנה מבקר המדינה בדו"ח משנת 2020.

7 עמדה זו תואמת להחלטת כב' השופט פוגלמן ביושבו כראש ועדת הבחירות המרכזית
8 בתב"כ 7/24 בן מאיר נ' רון חולדאי ויישום ההכרעה שם יפה גם לעניינינו.

9
10
11 (א) יישום המבחנים והמאפיינים מוביל למסקנה לפיה במקרה דנן החשבון משמש את ראש
12 העיר לצורך תפקידו הציבורי כראש עיר:

13
14 (1) סוג החשבון: כל אחד יכול לראות את הפרסומים בחשבון מלבד אלו שנחסמו על
15 ידי ראש העיר.

16
17 (2) תפקידו ומידת בכירותו של איש הציבור: בעניינינו מדובר בראש עיר. נבחר הציבור
18 הבכיר ביותר ברמה המוניציפלית.

19
20 (3) תכלית ואופן השימוש בחשבון: איש הציבור משתמש ברשת החברתית לצרכי
21 תעמולה וקידום יחסי ציבור לפעילותו. משתמש בחשבונו כדי לפרסם מידע אודות
22 העיר גבעתיים ופעילות עיריית גבעתיים (מפנים לדוגמאות בפסקאות 35-38
23 לעתירה וכן לנספח 1 לעתירה).

24 כמו כן צורפו פרסומים נוספים שנעשו לאחר הגשת העתירה ומשנת 2022 (נספח 1
25 להשלמת הטיעון), כולל שיח בנושא התחבורה הציבורית בין ראש העיר ותושבי
26 העיר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

- 1 הבחירה להשתמש בחשבון לעבודה ציבורית: ראש העיר הוא זה שבחר לערבב (4)
2 בחשבון בין "כובעיו" כאיש פרטי ואיש ציבורי, זאת בצירוף התכנים הקשורים
3 לתפקידו הציבורי הופכים את החשבון לציבורי.
4
- 5 בחינת תכני החשבון: ראש העיר משתמש בחשבון לצורכי עבודתו. (5)
6 רוב תכניו קשורים למילוי תפקידו הציבורי. המשיב אכן עושה גם שימוש אישי
7 בחשבון, אך אין בכך כדי להטות את הכף ולקבוע כי אין מדובר בנכס של הרשות
8 הציבורית, בהתאם לפסיקתו של כב' השופט פוגלמן בעניין חולדאי. פעמים רבות
9 גם הפרסומים אשר להם אופי אישי-פוליטי סובבים סביב העיר גבעתיים.
10
- 11 האופן שבו החשבון ומסריו נתפסים בעיני הציבור: הציבור- בכלל, ופעילים (6)
12 המקדמים שימוש בתחבורה ציבורית-בפרט (המכונים בטוויטר #פידתחבורה, כך
13 לפי העותר) מנהלים אינטרקציה עם החשבון בכובעו של המשיב כראש העיר ולא
14 כאדם פרטי.
15
- 16 בהגדרת החשבון כתוב "ראש עיריית גבעתיים"; תמונת הרקע היא דגל ישראל על
17 רקע נוף גבעתיים; ואף דף הפייסבוק הרשמי של המשיב מפנה לדף הטוויטר.
18 המשיב מנהל שיח ציבורי בעזרת החשבון עם תושבים המתייגים אותו בענייני
19 העיר.
20
- 21 קהל היעד של הפרסומים בחשבון: לראש העיר מעל ששת אלפים עוקבים (7)
22 בטוויטר, ואופי הפרסומים והשיח המתפתח בהם מלמד כי קהל היעד העיקרי של
23 ראש העיר הם תושבי גבעתיים.
24
- 25 מימון החשבון: לטענת ראש העיר החשבון פרטי לגמרי והעירייה לא משתתפת (8)
26 בתחזוקתו. עם זאת, ראש העיר נוהג להעתיק תכנים רשמיים שעולים בעמוד
27 הפייסבוק שלו, אותו מנהלת העירייה, ולפרסמם בחשבון הטוויטר שלו. בהיבט
28 הזה יש קשר בין המימון שניתן לעמוד הרשמי של המשיב לבין עמוד הטוויטר שלו.
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 צוין כי מדובר במבחן אחד מבין המבחנים ואין מדובר במבחן המכריע את הכף
2 לשיטת מבקר המדינה, היועץ המשפטי לממשלה והשופט פוגלמן.
3

4 (9) הפעלת החשבון: המשיב מפעיל את החשבון בעצמו. העותר מעלה שאלה – האם
5 ניתן לראות בכך שהמשיב מטפל בחשבונו במהלך שעות העבודה כחלק ממילוי
6 תפקידו הציבורי.
7

8 (ב) העותר טוען כי חסימתו מחשבונו של המשיב מונעת ממנו מלקחת חלק בפעילות למען
9 קידום מדיניות העירייה בתחום התחבורה הציבורית, פעילות המתקיימת רק ברשת
10 הטוויטר ולא ברשתות אחרות, כך שרשת הפייסבוק או חשבונה של עיריית גבעתיים
11 בטוויטר אינם מהווים חלופה רלוונטית או אפקטיבית.
12 העותר מעלה את הסברה כי המוטיבציה של המשיב לחסום אותו נובעת מהיות העותר
13 'מתנגד חריף' לראש העיר בכל הנוגע למדיניות הנוגע לתחבורה ציבורית, ולא מטעמים
14 ענייניים.

15 קוניק אף מציין בכתב התשובה כי הוא עוקב אחר חשבון המשתמש של העותר על מנת
16 לאתר בו התבטאויות פוגעניות אודותיו, דבר המעורר אי נוחות ויוצר אפקט מצנן על השיח
17 החופשי של תושבי העיר ברשת.
18

19 (ג) העותר טוען כי הביקורת שהעביר הייתה עניינית וסבירה, וכי יש להחיל על החלטת ראש
20 העיר את כללי המשפט המנהלי. חסימתו של העותר מהווה פגיעה לא מידתית בזכויות
21 חוקתיות. הביקורת נאמרה בצורה נחרצת אך איננה עולה כדי הסתה לאלימות, דיבה או
22 לשון הרע.

23 אין להבין מדברי הביקורת של העותר כי העירייה או המשטרה מעודדים מקרי מוות, כפי
24 שטוען ראש העיר, אלא ברי כי מדובר בדעה לפיה מדיניות המשטרה והעירייה מביאה
25 לתאונות קשות.
26

27 ביקורת כזו כנגד נבחר ציבור בגין מעשה אשר בתחום אחריותו הציבורי היא בליבת חופש
28 הביטוי ויש להעניק לה את ההגנה הגדולה ביותר.
29
30
31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

- 1 **טיעוני באי כוחו של ראש העיר:** 9.
- 2 (א) רשתות חברתיות משמשות גם נבחרי ציבור, ככל אדם אחר, לשימושים פרטיים.
- 3 באמצעותן הם יכולים לקדם גם את עמדותיהם ודרכם הפוליטית ויכולים לשמור
- 4 על קשר ישיר מול קהל הבוחרים והתומכים.
- 5 עמדת היועמ"ש איננה מגובשת ולא ניתן לגזור ממנה כללים ברורים לענייננו.
- 6
- 7 (ב) הציפיה לפיה נבחר ציבור, מנהל חשבון פרטי – פוליטי ברשת חברתית במימונו
- 8 הבלעדי, יהיה כפוף לכללי המשפט הציבורי, כך שיצטרך לאפשר לכל אדם
- 9 להתבטא כאוות נפשו בתוך חשבוננו תוך פגיעה בנבחר הציבור ו/או האינטרסים
- 10 הלגיטימיים שלו, היא ציפייה מרחיקת לכת שפוגעת בזכות להיבחר ובעקרון
- 11 השוויון.
- 12
- 13 (ג) באיזון בין זכויותיו של העותר בעקבות חסימתו מחשבוננו של ראש העיר לבין
- 14 זכויותיו של ראש העיר לפעול בחשבוננו הפרטי, גוברות זכויותיו של ראש העיר.
- 15
- 16 (ד) לפי עמדת היועמ"ש, רואים בחשבון כנכס ציבורי שחלים עליו כללי המשפטי
- 17 הציבורי כאשר החשבון מופעל במימון ציבורי, ואילו בעניינינו החשבון לא ממומן
- 18 על ידי העירייה.
- 19
- 20 (ה) מעמדת היועמ"ש עולה, כי לא גובשו כללים ברורים.
- 21 גם לא ברור, איך ניתן יהיה להחיל רק חלק מכללי המשפט הציבורי על חשבון
- 22 ברשת חברתית (סעיף 69 לעמדת היועמ"ש) ואיך בכלל ניתן להחיל כללי משפט
- 23 ציבורי רק על חלק מחשבון מסוים (סעיף 70 לעמדת היועמ"ש).
- 24 מה גם, שיישום הנימוקים בעמדת היועמ"ש מובילים למסקנה כי כללי המשפט
- 25 הציבורי לא יחולו על חשבון הטוויטר שבמחלוקת:
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

- 1 החשבון לא מופעל על ידי העירייה. לקוניק שיקול דעת בלעדי בכל הנוגע (1)
2 לפרסומים. פרסומיו מייצגים את עמדותיו ודעותיו בלבד, שאינן בהכרח זהות
3 לעמדת העירייה.
4 העירייה מתחזקת ומפעילה חשבונות נפרדים ברשתות החברתיות.
5
- 6 אין לקבל את עמדת העותר ולפיה העובדה שקוניק מתפעל את החשבון גם בשעות (2)
7 העבודה, הופכת את החשבון לציבורי, שכן לנבחרי ציבור וודאי לראשי עיריות אין
8 שעות עבודה שגרתיות ומוגדרות.
9 גם אין לקבל את הטענה כי זהו חשבון שמנוהל על ידי העירייה כיוון שקוניק מעלה
10 לחשבונו תכנים מתוך חשבון העירייה. כל גולש רשאי לשתף פוסטים ופרסומים
11 שונים מאתר העירייה.
12
- 13 החשבון פרטי – פוליטי ולא ציבורי גם בשל המאפיינים הבאים: הוקם על ידי (3)
14 קוניק כדי ליצור פלטפורמה במסגרתה יוכל לעשות שימוש אישי ופרטי. להעביר
15 מסרים לקהל תומכיו ולגייס אהדה.
16
- 17 בחשבון יש פרסומים אישיים. למשל: ביקורת על הממשלה בענייני קורונה,
18 פרסומים בעניין מלחמת רוסיה – אוקראינה ועוד. פרסומים כאלו אין להם מקום
19 בחשבון של העירייה.
20 החשבון נושא את שמו הפרטי של קוניק. את תמונתו וזאת בשונה מחשבון
21 העירייה.
22 הקלדת המילה "גבעתיים" או "עיריית גבעתיים" בשורת החיפוש בטוויטר תוביל
23 לחשבון העירייה ולא לחשבון שבמחלוקת.
24 מובאות דוגמאות של פרסומים שהם אישיים באופן מובהק.
25
- 26 החלטת כב' השופט פוגלמן ביושבו כיו"ר ועדת הבחירות המרכזית בעניין חולדאי (4)
27 מתייחסת לנסיבות שונות לחלוטין. שם עמוד הפייסבוק נשא את שם ראש העירייה
28 אך החשבון מומן ותופעל על ידי העירייה. במקרה שלנו חשבון הטוויטר מכל
29 הרבה פרסומים אישיים.
30
31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

- 1 קבלת עמדת העותר תוביל למצב שבו ימנע מנבחר ציבור בעתיד להוציא אדם
2 מרשימת אנשי קשר בפלאפון הפרטי שלו או לנהל קבוצת ווטסאפ שהוא פתח
3 בעצמו.
4
- 5 (ז) במקרה דנן, זכויותיו של העותר לא נפגעו כלל. הוא יכול להביע דעתו בחשבונות
6 הציבוריים של העירייה ואף בחשבונו הפרטי של קוניק בפייסבוק. כך יש
7 באפשרותו להשתתף בשיח הציבורי.
8
- 9 (ח) לחלופין – גם אם ייקבע כי כללי המשפט הציבורי חלים על חשבון כטוויטר
10 שבמחלוקת, ממילא לא נפל פגם בחסימת העותר, שכן יש בדברים שכתב העותר
11 משום אמירות מסיתות ופוגעות בשם טוב של אדם באופן המצדיק חסימה.
12 החסימה היתה אמצעי הולם לתכלית הגנה על שמו הטוב של קוניק ומניעת הסתה
13 נוספת נגדו ברשת החברתית וזאת בחשבון האישי.
14
- 15 **טיעוני ב"כ העירייה:** .10
16 ב"כ העירייה מסכימים לטיעוני ב"כ ראש העיר, ומדגישים כי העירייה אינה קשורה
17 במישרין או בעקיפין לחשבונו הפרטי של קוניק בטוויטר. חשבון אותו הוא מנהל באופן
18 עצמאי ולפי שיקול דעתו.
19 חסימתו של העותר היתה סבירה בנסיבות ואין להתערב בשיקול דעתו של קוניק בנוגע
20 לחשבונו הפרטי.
21 החלת כללי המשפט הציבורי על חשבון פרטי – אישי של ראש העיר תפגע בזכותו לפי חוק
22 יסוד: כבוד האדם וחירותו.
23 העותר רשאי להמשיך להגיב בחשבון העירייה ובחשבונו הציבורי של ראש העיר וזאת כל
24 עוד הוא עושה זאת באופן סביר ושאינו מפר את כללי הביטוי.
25
- 26 **עמדת מרכז השלטון המקומי:** .11
27 (א) לאחר שב"כ הצדדים השלימו טיעוניהם ביחס לעמדת היועמ"ש, הוגשה על ידי
28 מרכז השלטון המקומי (להלן גם: "מש"מ") בקשה להגיש עמדה מטעמו כידיד
29 בית משפט.
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

- 1 ביום 27.4.22 נעתרתי לבקשה. עמדה הוגשה ביום 18.5.22 ולאחר מכן השלימו הצדדים
2 הנוספים טיעוניהם.
3
- 4 **עמדת המש"מ** מתכתבת עם עמדתם של ראש העיר והעירייה.
5 נטען כי המאסדרים טרם גיבשו מסמך מדיניות סדור, שישפוך אור על הילוכם של נבחרי
6 ציבור בכל הקשור לחשבונות הרשתות החברתיות המנוהלים על ידם באופן עצמאי.
7 לפי המש"מ, כל עוד לא התקיים דיון מקצועי וציבורי מעמיק בסוגיה, אין לשרטט גבולות
8 מחמירים להתנהלותם של נבחרי הציבור במרחב הרשתות החברתיות. הגבולות לכל היותר
9 ישורטטו רק כאשר יטפלו באופן שווה גם בנבחרי ציבור מכהנים וגם בגורמים אחרים בשית
10 החברתי, שעשויים בעתיד להיות מובילי דעה או מתמודדים על בחירתם.
11
- 12 נטען כי יש לאזן בין זכות היסוד לחופש ביטוי לבין זכות היסוד של הגנה על שמו הטוב של
13 אדם וכבודו ואף על קניינו.
14
- 15 בדו"ח מבקר המדינה ניתנו מספר סממנים לבחינת דף כציבורי. דו"ח מבקר המדינה לא
16 התייחס למצבי ביניים שבהם החשבון הוא פרטי: פתוח לציבור אך מנוהל על ידי אושיה
17 ציבורית כדוגמת נבחר ציבור.
18 אין מקום לסווג חשבון ככזה שהוא גם פרטי וגם ציבורי.
19 לגבי אותו "ייצור כלאיים" אליו מכוון המבקר בדו"ח שלו, לא ניתן לייצר את הפרדה.
20 צריך ליצור דין מתאים וצריך לקבוע באופן מסודר את מיהול הזהויות. רק לאחר שיוסדרו
21 הכללים ניתן יהיה לבחון החלת משפט מנהלי על חשבונות המתנהלים באופן דומה לחשבון
22 נשוא העתירה.
23 זהותו של מנהל דף לא יכולה כשלעצמה להפוך את הדף לדף ציבורי.
24
- 25 המשפט המשווה שהובא בעמדת היועמ"ש ובניירות העמדה שהוצגו על ידי ב"כ העותר. (ה)
26 (מסמך מדיניות חסימת משתמשים ברשתות החברתיות על ידי נבחרי ציבור – עו"ד רבקי
27 דב"ש – המכון הישראלי למדיניות טכנולוגיה, אוגוסט 2021.
28
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 נייר עמדה בדבר חסימת משתמשות ומשתמשים בעמודים רשמיים של נבחר
2 ציבור ברשתות חברתיות או מחיקת תגובות שנכתבו בשל הבעת ביקורת על
3 נבחרים – הקליניקה לזכויות דיגטליות וזכויות אדם במרכז הסייבר
4 באוניברסיטה העברית בירושלים – אפריל 2019), מלמד על כך שטרם גובשה עמדה
5 ברורה בסוגיה שבמחלוקת. לא התקיים עדיין דיון ציבורי מעמיק בסוגיה.
6 המדיניות אינה אחידה בין המדינות השונות בארה"ב, קנדה ואירופה. בחלק גדול
7 מהמקרים שצוינו כמשפט משווה הסתיימו ההליכים בדרך של פשרה. המאסדרים
8 טרם גיבשו עמדה וקיים קושי בשרטוט גבולות ברורים.

9

10 כאשר נשמרת הזכות לציבור המשתמשים ברשתות החברתיות, לרבות העותר, (ו)
11 לנהל שיח ולהביע ביקורת בחלופה אפקטיבית שאינה נחותה מדף טוויטר אישי של
12 נבחר ציבור, יש להעדיף את זכויותיו של נבחר הציבור / האדם הפרטי על פני זכות
13 חופש הביטוי של ציבור המשתמשים.

14

15 לסיכום:

16 כל עוד קיימת, לכל הפחות, עמימות בהגדרת הגבולות שבין הפרטי לציבורי בניהול
17 הפלטפורמות כדוגמת דף הטוויטר של קוניק, אזי ראוי שיחולו כללי המשפט
18 הפרטי ולא כללי המשפט המנהלי.

19 כמו כן במקרה הספציפי דף החשבון אינו דף שיש להחיל עליו בכל מקרה את כללי
20 המשפט המנהלי, לאור "1) עירוב התחומין המצוי בתכני דף זה, לצד העובדה כי
21 זה מנוהל באופן עצמאי על ידי מר קוניק – ראש עיריית גבעתיים, 2) תוכנו אינו
22 משקף באופן בלעדי את פועלו כראש עירייה, 3) הדף אינו מהווה הפלטפורמה
23 הרשמית של העירייה ו/או ראש העירייה לקשר עם הציבור וקיימת פלטפורמה
24 ציבורית רשמית כאמור ברשתות חברתיות המייצרת חלופה אפקטיבית שיח
25 הפתוח והמאפשר".

26

27 העותר בהתייחסותו לעמדת מש"מ טען כי אין בה להוסיף על שנטען על ידי קוניק והעירייה
28 בעתירה ובכתב התשובה.
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

- 1 אין מקום לדחות את ההכרעה בסוגיה עד "מיצוי הדיון הציבורי בתחום". כבר חלפו למעלה
2 משנתיים מאז נחסם העותר על ידי קוניק. למעשה, העתירה עודדה קיומו של דיון ציבורי
3 פורה בנושא וכעת בשלה העת להכריע בסוגיה. מה גם שהעתירה עוסקת בחשבון של נבחר
4 ציבור אחד ולחסימה אחת מסוימת. הכרעה בעתירה לא תמנע קביעת כללים לעתיד לבוא.
5 קוניק הודיע כי הוא תומך כמובן בעמדת מש"מ.
6
7 ב"כ היועצת המשפטית לממשלה הודיע אף הוא כי אין בכוונתו להוסיף על העמדה שהוגשה
8 ביום 1.2.22.
9
10 להשלמת התמונה יצוין כי בבית משפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק היתה תלויה .13
11 ועומדת עתירה בסוגיה דומה, בג"ץ 5717/21 אביטל נ' היועץ המשפטי לממשלה (להלן:
12 "עניין אביטל"), אך ביום 1.5.22 נמחקה העתירה.
13 בפסק דינו של כב' השופט א' שטיין בעניין אביטל הוגדרה מהות העתירה בסעיף 1 כדלקמן:
14 "במסגרת עתירה זו נתבקשנו להורות למשיבים – היועץ המשפטי לממשלה, היועצת
15 המשפטית לכנסת, משרד הפנים ושרת הפנים – להתייצב וליתן טעם "מדוע לא ינחו את
16 חברי הכנסת, חברי הממשלה והרשויות המקומיות שלא "לחסום" גולשים
17 בחשבונותיהם ברשתות החברתיות, או למחוק את תגובותיהם, אלא במקרים חריגים,
18 כאשר הדבר עולה בקנה אחד עם פסקת ההגבלה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו".
19
20 בשים לב להודעת ב"כ היועצת המשפטית לממשלה לפיה נערכת עבודת מטה בעניין אשר
21 מעריכים כי תושלם עד סוף אוקטובר 2022 נמחקה העתירה.
22
23 לאחר עיון במכלול הטענות הגעתי למסקנה ולפיה דין העתירה לדחות מהנימוקים .14
24 כדלקמן:
25 (א) הערות מקדמיות:
26 ברצוני להבהיר כבר בתחילת דבריי, כי בפסק הדין לא אקבע כללי ברזל להתנהלות
27 נבחרי ציבור בחשבונותיהם הפרטיים ברשתות החברתיות ולא אורה למשיבים
28 לפרסם כללי שימוש בחשבונות ברשתות חברתיות.
29
30
31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 20-10-61176 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 סוגיית התנהלותם של נבחרי ציבור ברשתות חברתיות היא סוגיה חשובה הנושאת
2 היבטים חוקתיים בעלי השלכות רחב משמעותיות.
3 מן הראוי להסדיר הנושא בחקיקה או למצער באמצעות קביעת הנחיות ברורות על ידי
4 המאסדרים.
5 עולה מהודעת ב"כ היועמ"ש לממשלה בעניין אביטל כי עבודת מטה אכן נעשית בימים אלו.

6
7 אמנם מש"מ והמשיבים סבורים כי כל עוד לא נקבעו כללים ברורים על ידי המאסדרים,
8 אין להחיל את כללי המשפט המנהלי על חשבונו הפרטי של נבחר ציבור, אך אינני מקבלת
9 את עמדתם העקרונית.
10 כאשר ניתן להגיע למסקנה עובדתית ולפיה על סמך הכלים ומבחני המשנה הקיימים כיום,
11 מדובר בחשבון פרטי או ציבורי, אזי ניתן להכריע בסכסוך פרטני המובא לפתחו של בית
12 משפט, גם אם טרם גובשה עמדה ברורה וסדורה על ידי הגורמים המאסדרים.

13
14 עוד אוסיף בתחילת הדברים, טרם אפרט את נימוקי הכרעתי, כי לא מצאתי לנכון לקבל (ב)
15 את הטענות המקדמיות שהועלו על ידי המשיבים (שפורטו בסעיף 4 א' לפסק דיני).

16
17 השאלה אם פעולת חסימה, שבוצעה על ידי ראש העיר היא בגדר החלטה של "רשות או של
18 גוף המנוי בתוספת הראשונה בעניין המנוי בתוספת הראשונה" כמשמעותו בסעיף 5 (1)
19 לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס – 2000 (להלן: "החוק") היא לא שאלה שניתן
20 לענות עליה באופן מקדמי וטרם הכרעה לגופו של עניין.

21
22 הגדרת "החלטה של רשות" בסעיף 2 לחוק היא: "החלטה של רשות במילוי תפקיד ציבורי
23 על פי דין, לרבות העדר החלטה וכן מעשה או מחדל".

24 במקרה דנן, עסקינן ב"מעשה" – חסימת העותר מדף הטוויטר של ראש העיר.
25 הגדרת "רשות" בסעיף 2 לחוק יכולה להתייחס גם למעשה של ראש עיר.
26 השאלה אם המעשה נכנס לגדר סעיף 5 לחוק נגזרת מהכרעה בתיק. האם חשבון הטוויטר
27 של ראש העיר נשוא המחלוקת בתיק הוא חשבון פרטי לכל דבר ועניין או שמא בשל
28 מאפיינים מסוימים יש להחיל עליו את כללי המשפט המנהלי, לפחות באופן חלקי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 20-10-61176 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 ככל שמגיעים למסקנה כי החשבון נשוא העתירה אינו חשבון פרטי לכל דבר ועניין,
2 אזי לא ניתן לקבוע כי אין סמכות עניינית לבית משפט לעניינים מנהליים.
3 כמו כן לא היה מקום לדחות על הסף את העתירה נגד העירייה, שכן עמדתה היתה
4 נדרשת לצורך בירור ההליך וזאת גם אם בסופו של יום לא יינתן צו אופרטיבי
5 ביחס אליה.

6
7 באי כוח הצדדים ובאי כוח המתייצבים בהליך הגישו את מסמכי טיעוניהם באופן (ג)
8 מרשים ומקיף.

9 באי כוח העותר אף שיתפו סטודנטים במלאכת הכתיבה וניכר כי הסוגיה
10 העקרונית קרובה לליבם והם מייחסים להכרעה חשיבות החורגת מהמקרה
11 הפרטני הנבחן בעתירה שלפני.

12 מן הראוי לשבח את עורכי הדין על עבודתם המקיפה והיסודית.
13 לצורך נוחות הכתיבה לא אתן "קרדיט" לכל עו"ד ועו"ד, בעניין כל פסק דין
14 שאיזכר או אסמכתא אחרת שהביא בטיעונו, ואנתח את המאטריה הנורמטיבית
15 כמכלול, כפי שהובאה בפני.

16 עם זאת, מצאתי לנכון בכל זאת לציין לשבח את עבודתם המשפטית של באי כוח
17 הצדדים וציינתי בהרחבה את טיעוניהם וזאת מעבר לנדרש לצורך הכרעה בהליך.

18

19 **הניתוח הנורמטיבי:** 15.

20 הרשתות החברתיות הן בפועל "כיכר העיר" החדשה. באמצעותן מועבר מידע, (1)

21 מופץ מידע, מתנהל שיח בין המשתתפים. הרשתות החברתיות מאפשרות לכל אדם
22 ליטול חלק בשיח הציבורי ולא רק למי שבעבר יכלו בעיקר ליטול חלק בשיח
23 הציבורי: אנשי תקשורת, פוליטיקאים וכיוצ"ב.

24 באמצעות הרשתות החברתיות ניתן לנהל דיון עשיר, בלתי מתווך, בעלות נמוכה
25 (אם בכלל) ולהעביר מידע לכמות עצומה של אנשים בפרק זמן קצר.

26

27

28

29

30

31

32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

- 1 חופש הביטוי הוא בגדר זכות מרכזית שיש לשמור עליה (ב"כ העותר היפנו לבג"ץ 73/53 (2)
- 2 חברת "קול העם" בע"מ נ' שר הפנים פ"ד ז' 871, בג"ץ 10203/03 "המפקד הלאומי"
- 3 בע"מ נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד סב (4) 715).
- 4 דומה, כי אין חולק על חשיבות זכות חופש הביטוי, אך זכות זו, נבחנת בצד זכויות אחרות.
- 5 ובענייננו – זכות הקניין של העותר בחשבון פרטי שהוא פותח ברשת חברתית ואף יש לבחון
- 6 פגיעה בזכות השוויון – בין מי שהוא נבחר ציבור שיצטרך לנהוג בחשבונו הפרטי לפי כללי
- 7 משפט מנהלי ובין מי שהוא עדיין איש פרטי אך מבקש להתמודד על תפקיד ציבורי בעתיד
- 8 והוא יכול לנהוג בחשבונו הפרטי ככל רצונו. פגיעה בנבחר הציבור עלול להיות גם פגיעה
- 9 בזכות להיבחר.
- 10
- 11 בית המשפט העליון בפסיקתו כבר עמד על חשיבותה של המרשתת ככלי למימוש חופש (3)
- 12 הביטוי.
- 13 כד למשל ברע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי (1995) החברה לשירותי בזק בינלאומיים
- 14 בע"מ (25.3.10) נקבע בסעיף 14 לפסק דינו של המשנה לנשיאה א' ריבלין:
- 15 "... האינטרנט חולל תמורות נכבדות בהיבטים רבים של חיינו, ובכלל זה בתחום
- 16 של איסוף מידע, היחשפות לו, תקשורת בין בני אדם והתבטאות חופשית. כך,
- 17 למשל, ניתן בהחלט לומר כי חופש הביטוי של עידן האינטרנט אינו כחופש
- 18 הביטוי של העידן הקדם-אינטרנטי (כפי שיש הסופרים את מניין השנים תוך
- 19 הבחנה בין התקופה ה"קדם-גוגל" (BG) לבין התקופה שלאחר גוגל (AG)). חופש
- 20 הביטוי הפך לזכות מוחשית הרבה יותר. אם בעבר היכולת להעביר מסרים
- 21 בתפוצה רחבה, וליטול חלק משמעותי בשיח הציבורי, הייתה שמורה בפועל למתי
- 22 מעט, ובעיקר לאמצעי התקשורת עצמם או לאלה שיו בעלי גישה אליהם, בא
- 23 האינטרנט ופתח את שעריו לכל.
- 24 ...
- 25 האינטרנט הוא "כיכר העיר" החדשה שהכול שותפים לה. המדיום החדש –
- 26 המרחב הווירטואלי – מצוי בכל ופתוח לכל. הכלים שהוא מציע, ובהם "חדרי
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 השיח", הדואר האלקטרוני, הגלישה על גלי הרשת העולמית ובתוך הרשתות
2 חברתיות – מאפשרים קבלת מידע והעברתו, "האזנה" לדעות של אחרים
3 והשמעתן של דעות עצמיות. זהו אפוא אמצעי דמוקרטי מובהק המקדם גם את
4 עקרון השוויון ומציב מחסום בפני התערבות שלטונית ובפועל רגולטיבית בחופש
5 הביטוי. המקלדת זמינה לכל כותב, והקשה על זנבו של "העכבר" מובילה את
6 הכתוב לקצווי הארץ. הציבור אינו זקוק באותה מידה כבעבר לפלטפורמה
7 שמעמידים לרשותו אחרים (ראו John Doe v. Cahill, 884 A.2d 451 (2005)).
8 כל אחד מבני הציבור רשאי ויכול ליצור "עיתון" משלו ולתת בבלוג דברו. ייחודן
9 של התגובות הוא באלמוניותן, בספיחתן למאמרים כתובים בידי אחרים ובניצול
10 פלטפורמות זמינות להשמעת דעות אינדיבידואליות. מדובר אפוא באמצעי נגיש,
11 מיידי, נטול גבולות גיאוגרפיים ותכופות נטול סינון ועריכה. וכן – גם אנונימי".
12
13 חלפו שנים מאז שניתן פסק הדין דלעיל בעניין מור, שבמהלכן נוספו רשתות חברתיות (4)
14 חדשות, והשימוש בהן הפך נפוץ מאוד.
15 ברע"א 1688/18 סרנה נ' נתניהו (15.4.18) התייחס כב' השופט עמית לסוגיית פרסום לשון
16 הרע ברחבי המרשתת (בהקשר של פייסבוק וטוויטר) ולהיותה של המרשתת "כיכר העיר"
17 החדשה וקבע בסעיף 4:
18 "... הטענה של המבקש כי זירת הפייסבוק פטורה מתחולת איסור לשון הרע,
19 עד כדי חסינות לכל מפרסם ולכל פרסום, היא גורפת ומרחיקת לכת לטעמי. אציין
20 כי לפחות חלק מהמאפיינים של זירת הפייסבוק, כוחם יפה אף ביתר שאת לזירת
21 הטוויטר, שהציוץ הוא לכאורה כצל חולף, אף פחות מרפרוף של כנפי הפרפר
22 שבקע מהגולם בפייסבוק. אם נלך לשיטת המבקש, גם כל פרסום דיבתי בזירת
23 הטוויטר צריך לזכות בחסינות למפרסם. גישה זו אינה עולה בקנה אחד עם
24 הפסיקה הרווחת לפיה גם פרסומים במרשתת ובפייסבוק כפופים לאיסורי לשון
25 הרע בשינויים המחוייבים.
26
27
28
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 אל מול המאפיינים של הפייסבוק, שנמנו על ידי המבקש, ניתן להציב את
2 הנגישות, הזמינות וההפצה המהירה של הפרסום בפייסבוק. גם הטענה כי
3 פרסומים בפייסבוק ימיהם קצרים והם נבלעים ונעלמים כאדווה קלה בשצף
4 הפרסומים מבלי שניתן לאתרם במנועי החיפוש, אינה מדוייקת. רוצה לומר כי
5 מתן חסינות לפרסום בפייסבוק מפני איסור לשון הרע, משקפת גישה רומנטית-
6 משהו כלפי כיכר השוק הוירטואלית על ההמולה השוררת בה, ריחותיה וצבעיה.
7 קבלת גישתו של בא כוח המבקש לגבי זירת הפייסבוק משמעה התרה מוחלטת
8 של הרסן, ובמקום שכיכר השוק תוצף באלף פרחים של חופש הביטוי, עלול דווקא
9 הניחוח הכבד של מי השופכין שעלו על גדותיהם להשתלט על השיח. איסור לשון
10 הרע, על מכלול החסינויות וההגנות שבו, תוך יישומו המושכל והתאמתו לעידן
11 המודרני – כולל ההתחשבות בטיב הפרסום ובזירת הפרסום בבחינת "המדיום
12 הוא המסר" – יש בו כדי לאזן בין מוכרי הפרחים בכיכר השוק לבין אחרים,
13 שמרכולתם גסה ודברי הבלע והכזב שלהם מבקשים למלא את החלל".

14
15 השימוש שנעשה על ידי נבחר ציבור ברשתות החברתיות הוא רחב מאוד. מדובר
16 בפלטפורמות היוצרות קשר בלתי אמצעי בין נבחר הציבור לבין הציבור.

17
18 ב"כ היועמ"ש הפנה למחקר שנעשה על ידי עו"ד שרון חלבה – עמיר: "חברי כנסת כיצרני
19 מידע בעידן המדיה החברתית" (2014).

20 באי כוחו של קוניק הפנו לדברי כב' השופט חנן מלצר בער"מ 11/22 תומר גלאם, ראש
21 עיריית אשקלון, נ' ד"ר שלמה סוויסה (17.12.19) [להלן: "עניין סוויסה"] במסגרתם נהגה
22 המינוח "פרטי – פוליטי" כדי לתאר עמוד מדיה פרטי המשרת צרכים פוליטיים.
23 כב' השופט מלצר קבע, כי אין מניעה שראש רשות מקומית יפעיל עמוד שנועד לקדם את
24 מטרותיו הפוליטיות מטעמו ובמימונו.

25
26 אחת האפשרויות העומדות בפני בעל חשבון ברשת חברתית היא לחסום משתמשים
27 מסוימים בגישה לחשבון שלו.
28 כמו כן ביכולתו למחוק תגובות מסוימות.

29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 לא הובאה על ידי מי מהצדדים פסיקה ממנה עולה שבית משפט בישראל הורה לנבחר ציבור
2 לבטל חסימה של משתמש.

3
4 באת כוח העותר ציינה, כי פניות שנעשו על ידי הקליניקה לזכויות אדם במרחב הסייבר
5 באוניברסיטה העברית לנבחרי ציבור (ראש עיר, שר) לביטול חסימות, נענו על ידם בחיוב
6 פעמים רבות, אך כמובן שלא כל הפניות נענו בחיוב.
7 עתירות לבתי משפט בעניינים אלו הסתיימו בהסכמה ולא בהכרעה.

8

9 **עמדת מבקר המדינה:** 16.

10 מבקר המדינה בתפקידו כנציב תלונות הציבור נדרש לסוגיה (פורסם בדוחות 43 - 45 לשנים
11 2016 – 2018 של נציב תלונות הציבור).

12 במסגרת דו"ח מבקר המדינה לעניין השלטון המקומי ב- 2020 נכתב, כי הרשויות
13 המקומיות לא ערכו הליך סדור ומתוכנן בנוגע למטרות השימוש ברשתות החברתיות
14 ולאופן השימוש בהן בדרך מיטבית ויעילה.

15 נמצאו ראשי רשויות המעסיקים עובדי רשות בתפעול חשבונותיהם האישיים ברשתות
16 החברתיות, המכילים גם תעמולה פוליטית וכי משרד הפנים לא קבע מתכונת אחידה
17 (סטנדרטיזציה) בתחום.

18 הומלץ למשרד הפנים, למשרד המשפטים ובשיתוף מש"מ לגבש הנחיות וכללים סדורים.
19 כמו כן הומלץ כי על הרשויות המקומיות לפעול בפרסומיהן ברשתות החברתיות לפי כללי
20 המשפט הציבורי וסוכם כי "על הרשויות המקומיות ונבחריהן" לזכור כי בפעילותם
21 ברשתות החברתיות הם כפופים לכללי המשפט הציבורי.

22

23 בדו"ח נציבות תלונות הציבור – דו"ח שנתי 43 לשנת 2016 (עמ' 39 - 42) נבחנו תלונות על
24 כך שאישי ציבור מחקו תגובות של מתלוננים מדף הפייסבוק שלהם או חסמו את גישת
25 המתלוננים אליו.

26 הנציבות בדקה אם מדובר בדף פייסבוק בעל "סממנים ציבוריים" (סוג הדף, מימון הדף,
27 הפעלת הדף ותוכני הדף).

28

29

30

31

32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 נכתב כי אם הסממנים הציבוריים רבים, אזי הנציבות תכיר בכך שמדובר בדף פייסבוק
2 "ציבורי" ועל הדף יחולו כללי היסוד של המשפט הציבורי.
3 נכתב שם, כי הזכות להגנה על חופש הביטוי הוא רחבה, והפגיעה בה תתאפשר רק לפי
4 פסקת ההגבלה שבסעיף 8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
5 הודגש, כי מניעת ביקורת לא נוחה לאיש הציבור או לגוף הציבורי אינה בבחינת תכלית
6 ראויה בהקשר זה.
7 יצוין, כי לא נבחנו חשבונות של נבחר ציבור המוגדרים כפרטיים, אשר ממומנים על ידי
8 נבחר הציבור ואינם מתופעלים על ידי הרשות ועובדיה.

17. משפט משווה

9
10
11 בטיעוני הצדדים הובאו דוגמאות למקרים שעסקו בסוגיות דומות.
12 נראה כי גם ברחבי העולם טרם גובשה מדיניות אחידה בעניין.

14 (א) Davidson v. Loudoun county (Bd of Supervisors, בעניין

15 1:16cv932 (JCC/IDD) (E.D. Va.May.10,2017) קבע ביהמ"ש המחוזי

16 הפדרלי בוורג'יניה קווים מנחים לסיווגם של עמודים ברשתות החברתיות של
17 אנשי ציבור או רשויות ממשלתיות.

18 במקרה שם, נקבע כי על אף שדף הפייסבוק המדובר, של יושבת ראש מועצה
19 עירונית, מראה אינדיקציות רבות על כך שמדובר בעמוד פרטי (אין לה חובה
20 לתפעל עמוד פייסבוק; העמוד אינו שייך למועצה וישאר בשליטתה לאחר תום
21 הכהונה; העמוד תופעל ע"י מחשביה האישיים של יושבת ראש המועצה) אזי
22 תפקידה הציבורי של יושבת הראש הוא זה שהיווה "מנוף" להפעלת החשבון.

23 בפסק הדין נבחן באיזו מידה השתמשו בחשבון ככלי משילות.

24 (tool of government) בניגוד לבמה המיועדת לדיון בנושאים ערכיים כלליים.

25
26 עוד נקבע שם, כי כיוון שהגולש נחסם על רקע טענות בנוגע לתפקידה הציבורי של
27 יושבת הראש ולא על רק אישי, המניע לחסימה הוא צנזורה שנועדה לבלום דברי
28 ביקורת. במקרה הזה נקבע כי יושבת הראש הפרה את זכותו של התובע לחופש
29 הביטוי, וכי לא ניתן לפגוע בזכות החוקתית רק משום מדובר בפרסום "מעליב".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 20-10-61176 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 בית משפט בחן גם האם פתיחת עמוד הפייסבוק היוותה "פורום ציבורי".
2 נקבע כי פקידי ציבור יכולים באופן עקרוני להסיר פרסומים או לחסום מגיבים, אך יש
3 לעשות זאת לפי מדיניות סדורה ולא באופן שרירותי.

4

5 **Knight First Amendment Institute v. Trump** (NO.1: 17 – CV – 05205 בעניין (ב)
6 (S.D.N.Y) [להלן: "עניין טראמפ"] נדון חשבון הטוויטר הפרטי של מי שכהן כנשיא
7 ארה"ב דונלד טראמפ/

8 בפסה"ד נקבע כי על אף שהחשבון נפתח בשנת 2009, לפני היבחרו של טראמפ לנשיאות,
9 אזי מתחילת כהונתו בשנת 2017 הוא שימש בעיקר ככלי תקשורת של הנשיא מול הציבור
10 בנושאים ממשלתיים. על אף שלצד חשבון זה היה קיים גם חשבון רשמי של הבית הלבן.
11 נקבע כי ציורים שנחסמו ע"י טראמפ בחשבון הפרטי מוגנים ע"י חופש הביטוי מכיוון שהם
12 ביטויים פוליטיים מובהקים, וכי לנשיא הייתה שליטה על הפורום באופן העונה על
13 דוקטרינת הפורום הציבורי.

14 נבחן אופן שימושו של הנשיא בחשבון ונקבע כי אופן זה מצביע על כך שמדובר בחשבון
15 בשליטה ממשלתית ולא פרטית.

16

17 בהתאם לסיווג החשבון כפורום ציבורי בו אסור להפלות על סמך עמדה פוליטית נקבע, כי
18 זכותם של התובעים לחופש הביטוי הופרה.

19

20 ערעור שהוגש ביוני 2018 על ידי הממשל בארה"ב לבית המשפט לערעורים במחוז ניו יורק (ג)
21 הדרומי נדחה ובית משפט קבע, כי לא ניתן היה לחסום את התובעים הספציפיים בשל
22 דעותיהם הפוליטיות.

23

24 בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית משפט העליון לא הוכרעה לגופה בשים לב לחילופי (ד)
25 השלטון בארה"ב ולאחר שחברת טוויטר הסירה את חשבון הפרטי של הנשיא טראמפ.

26

27

28

29

30

31

32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 20-10-61176 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 בעניין אחר: Campbell v. Reisch (367F. Supp.3d 987 (W.D.MO. 2019)) : (ה)
 2 בית משפט מחוזי במדינת מיזורי הורה לנבחרת ציבור להסיר חסימה מחשבון טוויטר אישי
 3 שלה.

4
 5 בית משפט לערעורים של המחוז השמיני (Eighth District) הפך את ההחלטה וקבע כי
 6 נבחרת הציבור לא פעלה במסגרת "פעולה שלטונית" במובנה הרחב (under color of
 7 state law) כאשר חסמה את העותר. נמצא כי תכליתו העיקרית של החשבון היתה קידום
 8 מסע בחירות ועניינו שונה מעניין חשבון של דונלד טראמפ שבו נעשה שימוש בחשבון לצורך
 9 דיווח על הפעילות הציבורית השוטפת של נבחר הציבור.
 10 נמצא כי זכותו של נבחר הציבור לעצב את עמודו הפרטי כראות עיניו, גברה על חופש
 11 הביטוי של משתמשי רשת אחרים להגיב בחשבון.
 12 דעת מעוט סברה כי החשבון הוא "ציבורי" בשים לב לכך שגם לאחר שהמועמדת לתפקיד
 13 ציבורי נבחרה והפכה לנבחרת ציבור היא המשיכה לעשות שימוש בחשבון.

14
 15 ב"כ היועמ"ש הפנו בין היתר להנחיות שפורסמו במדינת אונטריו בקנדה, במסגרתן נקבעו (ו)
 16 קווים מנחים בנוגע לפרסומים על ידי עובדי ציבור ונבחרי ציבור ברשתות חברתיות, אך
 17 אין בהן התייחסות מפורשות לסוגיית חסימת גולשים.
 18 (Ontario Public Service Social Media Guidelines. [https://www.ontario](https://www.ontario.ca/page/ontario-public-service-social-media-guidelines#section-4))
 19 ca/page/ontario – public – service – social – media – guidelines # section
 20 4.-).

21
 22 כמו כן הפנו לתקנון הממשלה בבריטניה, הקובע מגבלות על שרים להתבטא באופן עצמאי
 23 וללא תיאום בתקשורת ומחייב להפיץ נאומים הקשורים לעבודה כשרים רק באמצעות
 24 חשבונות רשמיים.
 25 ([https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/](https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/826920/20_August_2019_Ministerial_code_final_formatted_2.Pdf)
 26 system/uploads/attachment_data/file/826920 August 2019 –
 27 .Ministerial – code – final – formatted 2. Pdf)

28
 29
 30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

18. ומן הכלל אל הפרט –
- 1 על חשבון של רשות ציבורית ברשתות החברתיות חלים כללי המשפט המנהלי.
2 גם כאשר מדובר בחשבון של ראש רשות מקומית אשר מופעל על ידי עובדי הרשות
3 המקומית וממומן על ידי הרשות המקומית דומה כי אין מחלוקת של ממש כי יחול
4 המשפט המנהלי.
5 הבחינה אינה בחינה טכנית – האם מדובר בחשבון ע"ש אדם פרטי (אז יחולו כללי
6 המשפט הפרטי) או ע"ש רשות ציבורית (אז יחולו כללי המשפט המנהלי). לא זהותו
7 של בעל החשבון קובעת אלא מהותו של החשבון.
8
- 9
- 10 בהקשר של דיני הבחירות נקבע כי בדף שמופעל על ידי עובדי רשות ציבורית אין
11 לבצע תעמולת בחירות (תב"כ 7/24 עו"ד שחר בן מאיר נ' רון חולדאי) (24.1.21).
12 כך גם באשר לדף שמבוסס על רשימת מנויים שלתושבי עיר (תר"מ 22/20 ד"ר
13 סויסה נ' ראש עיריית אשקלון).
14
- 15 באשר לחשבון פרטי של איש ציבור שאינו ממומן במישרין או בעקיפין על ידי
16 מימון ציבורי התאפשר כן לבצע תעמולת בחירות.
17 (תב"כ 6/21 עו"ד שחר בן מאיר נ' ראש הממשלה - מר בנימין נתניהו) (23.1.19)
18 ותב"כ 13/21 מפלגת העבודה הישראלית נ' הליכוד תנועה לאומית ליברלית
19 (18.2.19).
20
- 21 בעניין סויסה בחן כב' השופט מלצר את השאלה – אם פרסום מהווה תעמולת
22 בחירות אסורה (בניגוד להוראת חוק צרכי תעמולה) לפי מבחן הדומיננטיות.
23 סיווג שנעשה לפי "מבחן התכלית הדומיננטית בעיני בוחר הסביר" (ראה שם
24 בסעיף 34).
25 לפי מבחן זה: כאשר בוחר סביר סבור שתכליתו העיקרית של הפרסום אינה
26 תעמולתית אלא תכלית אחרת: חדשותית, אינפורמטיבית, סאטירית וכו', אזי אין
27 מדובר בתעמולה אסורה לפי החוק.
28 כאשר בוחר סביר מוצא את התכלית הדומיננטית של הפרסום ככזה שנועד להשיא
29 רווח פוליטי לגוף או למועמד, יראו בפרסום כתעמולת בחירות אסורה.
30
31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 כב' השופט מלצר הפנה לפסיקתו בעניין עו"ד שחר בן מאיר נ' מפלגת הליכוד (תב"כ 8/21)
2 וקבע כי יש לאסור שימוש במשאבי הרשות המקומית לשם הפצת מסרי תעמולה מטעם
3 נבחר ציבור או מועמד.

4 נקבע בעניין סויסה (סעיף 50), כי עם הקמת הדף ותפעולו הראשוני יש להכריע אם מטרת
5 הדף היא ציבורית – אז מותר שתפעולו יהיה ממשאבי ציבור, אך לא ניתן להעביר בו מסרים
6 פוליטיים או תעמולתיים, או "שמדובר בדף פרטי, שאז רשאי מפעילו להעלות בו כל תוכן
7 שהוא, אך זאת במימונו האישי בלבד (ראו: תר"מ 16/20 קונינסקי נ' אלדד 23.06.2013)".
8 נקבע כי בעמוד פרטי – פוליטי של נבחר ציבור לא ניתן לעשות שימוש במשאבי הרשות.

9
10 דומני, כי התייחסות לחשבון מסוים כ"יצור כלאיים" המהווה גם חשבון פרטי וגם חשבון (ד
11 ציבורי הינה בעייתית ומורכבת באופן מעשי / אופרטיבי.

12
13 אם החשבון פרטי - מדוע יורע מצבו של בעל החשבון ממצבו של בעל חשבון פרטי אחר רק
14 בגלל שמדובר באיש ציבור?

15 גם איש ציבור צריך להמשיך להתמודד במערכות בחירות נוספות.
16 המתמודדים מולו יוכלו לנהל חשבונות כטוב בעיניהם (כפוף כמובן לתקנוני הרשתות
17 החברתיות) ואילו הוא יהיה מוגבל בהעלאת תכנים, יצטרך להותיר את כל התגובות ולא
18 יוכל לחסום אף אחד.

19 (יובהר – גם בחשבון ציבורי ניתן להסיר תגובות ולבצע חסימות במקרים מסוימים, אך
20 איננו מדברים על המקרים הללו במקרה דנן).

21
22 אם החשבון יחשב לציבורי, על כלל מגבלותיו של המשפט המנהליים, מדוע יש להשית את
23 התפעול והמימון על איש הציבור הפרטי?

24 דומה, כי כפי שקבע כב' השופט מלצר בעניין סויסה יש להחליט כבר בתחילת "ימי"
25 החשבון אם עסקינן בחשבון פרטי או ציבורי ולפעול בהתאם.

26
27 ראש רשות מקומית אינו אמור להעלות את עמדותיו האישיות ודעותיו הפרטיות בעמוד
28 רשמי של הרשות הציבורית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61176-10-20 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

- 1 מידע שאמור לשמש למטרות תעמולה / מטרות פוליטיות אינו יכול להיות מפורסם
2 בחשבונה של הרשות.
3 מכאן – שבמצב הקיים, שבו איש ציבור אמור להמשיך להיות איש פוליטי, עליו לתחזק
4 פלטפורמה נפרדת מזו המנוהלת על ידי הגוף הציבורי שבו הוא מכהן, ובמסגרתו הוא רשאי
5 להעביר את המסרים שלו. חשבון "פרטי – פוליטי".
6
7 חשבון "פרטי – פוליטי" שאינו חשבון ציבורי לפי "מבחן הדומיננטיות" יהא חשבון אשר
8 יש להחיל עליו ככלל את כללי המשפט הפרטי.
9
10 (ה) ב"כ העותר טענו כי במקרה דנן מדובר בחשבון ציבורי :
11
12 סוג החשבון : כל אחד יכול לראות הפרסומים בחשבון למעט אלו שנחסמו.
13
14 תפקיד בעל החשבון : ראש העיר.
15
16 תכלית החשבון ואופן השימוש בו : פרסומים רבים הם בנוגע לעיר גבעתיים ולפעילות
17 עיריית גבעתיים וכן קיים שיח בנושאים ציבוריים בין ראש העיר והתושבים.
18
19 החשבון משמש את ראש העיר לצרכי עבודתו. הציבור שמתנתף בשיח בחשבון תופס עצמו
20 כמי שמנהל אינטרקציה עם קוניק כראש עיר ולא כאדם פרטי.
21 קהל היעד הוא תושבי גבעתיים.
22
23 בנוגע למימון : ראש העיר עושה שימוש בתכנים רשמיים שעולים בעמוד הפייסבוק שמנהלת
24 העירייה.
25
26 (ו) מאידך טוענים המשיבים כי לפי אותם מבחנים ניתן להגיע למסקנה ולפיה מדובר בחשבון
27 פרטי – פוליטי ולא בחשבון ציבורי.
28 החשבון אנו מופעל על ידי עירייה או עובדי עירייה.
29 העירייה מתחזקת ומפעילה חשבונות נפרדים ברשתות חברתיות.
30
31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 20-10-61176 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 אין ממש בטענת העותר ולפיה החשבון מופעל בשעות העבודה של ראש העיר, שכן ראש עיר
2 אינו עובד בשעות שגרתיות ומוגדרות.
3 עוד טוענים המשיבים, כי בחשבון יש פרסומים אישיים, החשבון נושא שמו הפרטי של
4 קוניק ותמונתו, בשונה מחשבון העירייה.
5 כל אחד ולא רק ראש עיר, יכול לשתף בחשבונו מידע הנלקח מחשבונות העירייה ברשתות
6 החברתיות.

7
8 הודגש על ידי המשיבים כי גם כאשר העותר נחסם בחשבון הטוויטר האישי של קוניק,
9 הוא עדיין יכול לנהל שיח ברשתות החברתיות בנושא השנוי במחלוקת.
10 כך למשל: כאשר נחסם העותר מחשבון הטוויטר של קוניק. פירושו של דבר הוא שהעותר
11 וקוניק לא נחשפים לפרסומים האחד של השני כאשר העותר מתניג את קוניק. אך כאשר
12 העותר מציץ את שמו של קוניק, מבלי לתייג אותו, עדיין ניתן לאתר את ציוציו של העותר
13 תחת חיפוש שמו של קוניק (דוגמאות צורפו כנספח 6 לתשובת המשיבה).

14
15 זאת ועוד בפיסבוק יכול העותר לנהל שיח מול קוניק ובחשבון הטוויטר של העירייה לא
16 נחסם העותר.

17
18 יתכנו מקרים שבהם בחינת תכלית החשבון והשימוש בו יובילו למסקנה כי מדובר בחשבון (ז)
19 ציבורי באופן מהותי. אז יהיה צורך להחיל על החשבון את כללי המשפט הציבורי, גם אם
20 פורמלית יהיה מדובר בחשבון על שמו של אדם פרטי.
21 לא אקבע "כללי ברזל" בסוגיה, ויש לקוות כי הגורמים המאסדרים יידרשו לעניין במהרה.
22 יוזכר, כי בדו"ח נציבות תלונות הציבור לא נבחנו חשבונות פרטיים שלא מומנו על ידי גוף
23 ציבורי.

24
25 במקרה דנן, דומני, כי בחינת תכלית החשבון והשימוש בו מובילה למסקנה ולפיה לפי מבחן (ח)
26 התכלית הדומיננטית עסקינן בחשבון פרטי. חשבון שאינו ממומן על ידי גוף ציבורי. אינו
27 מתופעל על ידי עובדי גוף ציבורי. מטבע הדברים הוא כולל גם חומרים שנלקחו מאתר
28 העירייה אך לא רק ראש עיר יכול לשתף את אותם חומרים.

29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 20-10-61176 רובינשטיין נ' עיריית גבעתיים ואח'

1 השיח בחשבון הוא גם בעניינים בעלי היבט ציבורי, כדוגמת המקרה בגינו נחסם
 2 העותר – סוגיית הבטיחות במדרכות גבעתיים, אך מטבע הדברים בחשבונו הפרטי
 3 של אדם פרטי שהוא גם ראש עיר ינוהל גם שיח בעניינים ציבוריים והעובדה
 4 שבחשבון הפרטי – פוליטי מועלים גם עניינים שיש להם היבט ציבורי אינה הופכת
 5 לכשעצמה את החשבון הפרטי לציבורי.
 6 מסקנה זו מתחזקת כאשר קיימות אלטרנטיביות להשתתפות בשיח הציבורי באותן
 7 עניין במסגרות אחרות כמו רשתות חברתיות אחרות וכן במסגרת הדפוס
 8 הרשמיים של העירייה.

9
 10 משהגעתי למסקנה ולפיה החשבון הספציפי הינו פרטי – פוליטי ולא ציבורי, אזי (ט)
 11 אין להחיל עליו את כללי המשפט הציבורי.
 12
 13 על השאלה שעמדה במרכז העתירה: האם יש להחיל על חשבון טוויטר של ראש
 14 העיר את כללי המשפט המנהלי או הפרטי, כאשר אינו ממומן ומתופעל על ידי
 15 עובדי עירייה, לא ניתן להשיב במילה אחת: "כן" או "לא".
 16 יש לבדוק את התכלית הדומיננטית של החשבון ולבדוק את מאפייניו הפרטניים,
 17 ורק אז להשיב לגופו של עניין.
 18
 19 במקרה שלפנינו, הגעתי למסקנה ולפיה מדובר בחשבון פרטי. על כן, חלים עליו
 20 כללי המשפט הפרטי.
 21 כפועל יוצא מכך, לא אתן הוראות בנוגע לחסימתו של העותר.

9. לסיכום:

- 22
 23 (א) לאור האמור לעיל, נדחית העתירה.
 24
 25 (ב) בשל ההיבט הציבורי לא אחייב בהוצאות.
 26
 27 (ג) המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.
 28

29
 30 ניתנה היום, כ"ה אב תשפ"ב, 22 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.

31
 32 אביגיל כהן, שופטת, סגנית הנשיא
 33